

Do mlađeg lica BEZ NOŽA

doc. dr. Sandra Stanec

specijalist opće i plastične kirurgije,
Poliklinika Edumed, Ilica 191 D, Zagreb

Malo je onih koji će se pomiriti s borama, no sigurno je još manje onih koji će zbog pomlađivanja biti spremni ići pod nož. Srećom, napredak medicine omogućio je svima vratiti makar na nekoliko mjeseci mladenački sjaj, a bez agresivnih zahvata. Ono što nam najčešće najviše smeta na našem licu su bore. One nastaju zbor skupljanja i stezanja mišića lica te gubitka tekućine u tkivu. S vremenom, na našu veliku žalost, postaju sve dublje i trajne.

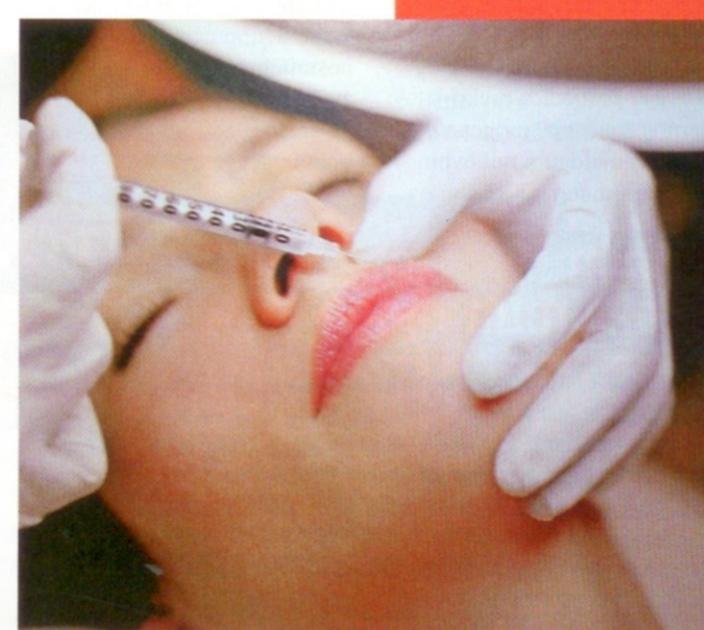
Botox je siguran

Dakle, odlučili ste objaviti rat borama, a ne želite na operaciju. Što vam sve stoji na raspolaganju, kako izgledaju zahvati i koja je njihova cijena? Na području estetske kirurgije, posljednjih je godina glavni hit Botox. U današnje vrijeme ovaj postupak pomlađivanja najčešći, pa je tako samo u SAD-u u 2006. godini Botox bio primjenjen u 4,1 milijuna pacijenata.

Injekcijama malih doza poseb-

no priređenog botulinum toksina tip A u određene mišice lica, postiže se njihovo opuštanje, a koža iznad njih postaje mekša i bez bora. S obzirom da Botox ne djeluje na okolne mišice, ovaj zahvat neće promijeniti mimiku i izraz lica - vaš osmijeh će ostati isti, a istovremeno će biti mlađi. Sam postupak je jednostavan za pacijenta i traje 15 do 20 minuta, ali zahtijeva dobro poznavanje anatomije lica, svojstava preparata, mogućih nuspojava i komplikacija. Stoga ga može provoditi samo liječnik specijalist koji je propisno educiran za ovaj postupak. Botox

Želite se barem na neko vrijeme riješiti bora i pomladiti lice, a bez operacijskog zahvata? Botox, razni fileri i tretmani poput radiagea milijuni-m ljudi u svijetu vratili su nekadašnji sjaj

značajne učinke postiže u korekciji okomitih i vodoravnih bora u području obrva i korijena nosa (tzv. glabellarne bora), bora na čelu, oko očiju i na području brade. Može biti uspješan i u ravnjanju nabora na donjim kapcima te bora oko usana, ali su rezultati ovih postupaka znatno nesigurniji i slabiji. Na žalost, učinak nije trajan te nakon prosječno 4 do 6 mjeseci postupno nestaje. Zbog toga se tretmani moraju ponavljati dva do tri puta godišnje. Početak, kao i trajanje djelovanja ovog preparata ovisi od osobne do osobe. Nuspojave su rijetke i prolazne te traju najduže nekoliko tjedana, a često manje. Najčešće se javljaju bol ili podlijev krvi na mjestu uboda, a može se javiti i prolazna glavobolja. U nekim slučajevima toksična može izazvati privremenu slabost susjednih mišića - zato se nemojte prestrašiti ako vam se spuste kapci ili javi asimetrija izraza lica jer će brzo proći. Iako su se u protekle dvije godine u medijima pojavili natpisi koji povezuju primjenu Botoxa sa ozbiljnim komplikacijama poput blokade mišića za disanje i gutanje, pa čak i smrti, u tim je slučajevima bila riječ o visokim dozama korištenim pri liječenju oboljelih od neurolipskih bolesti. Takve kom-

plikacije nisu zabilježene ni u jednom slučaju primjene Botoxa u estetske svrhe. Odlučite li se dakle na ovaj postupak pomlađivanja, tretman će vas stajati 2500 kuna.

Punjači za bore

Još jedan često korišten "alat" kod brojnih estetskih i rekonstrukcijskih zahvata na tijelu su fileri. Riječ je o prirodnim ili sintetskim materijalima koji se takoder daju injekcijom. U proteklom nekoliko desetljeća brojni su fileri preplavili svjetsko tržište - sintetski i prirodni, resorptivni i neresorptivni, a svaki sa svojim zasebnim obilježjima, prednostima i nedostacima. S obzirom na njihov učinak i trajanje, dijelimo ih u dve velike grupe: resorptivne i neresorptivne filere. Tko još nije čuo za hijaluronsku kiselinsku? Riječ je o prirodnom šećeru, koji se u ljudskom tijelu nalazi u koži, hrskavici, zglobovima i u tkivu oka. Preparati na bazi stabilizirane hijaluronske kiseline koja nije životinjskog porijekla ubrajaju se među najvažnije resorptivne filere. Do danas su primjenjeni u više od 7 milijuna pacijenata u 70 zemalja svijeta. U tretmanima se najčešće koriste preparati Restylana koji imaju odobrenje američke i europske agencije za lijekove, te obuhvaćaju nekoliko različitih proizvoda koji se razlikuju po veličini čestica gela. Na taj način svaki od njih je prikladan za neku određenu namjenu. Općenito je njihov učinak odličan želite li se riješiti finih bora oko očiju i usana, dubljih bora u području obrva i korijena nosa, zatim između nosa i usana te donje usne i brade, čeonih bora... No, isti preparati mogu se koristiti i za povećanje usana, jagodica lica, korekciju nepravilnosti

nastalih nakon nekih kirurških zahvata, kao i za korekciju ožljaka. Ovi fileri imaju svojih mana, a osnovni im je nedostatak što se upijaju zahvaljujući upalnoj reakciji kroz 6 do 8 mjeseci, pa postupak treba stalno ponavljati. Postoji i mogućnost kombinacije raznih preparata Restylana, kao i istovremenog korištenja drugih tretmana za pomlađivanje lica poput Botoxa, kemijskog pilinga, laserskih tretmana te tretmana radiagea. Cijene preparata

Restylana ovise o dozi i tipu proizvoda te se kreću od 1500 do 2800 kuna.

Zabranjeni silikon

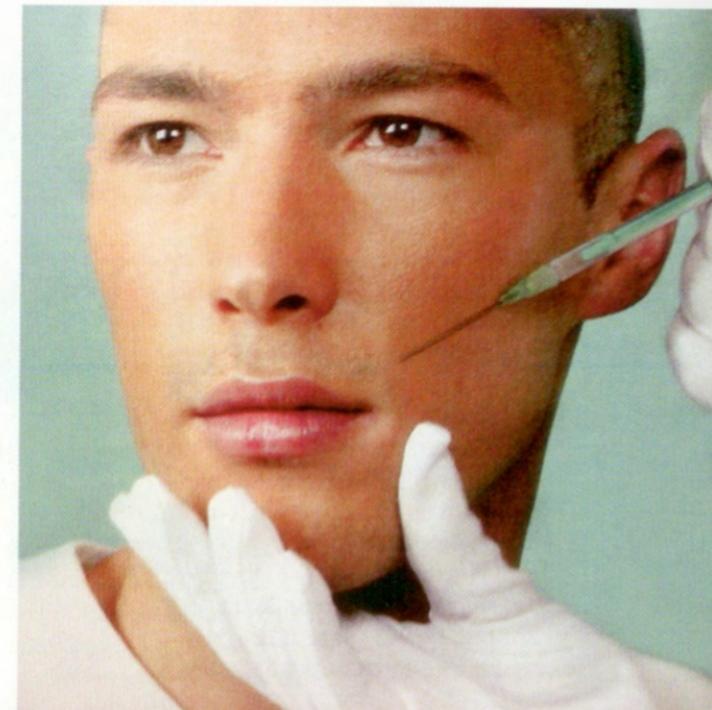
Od nedavno se na tržištu pojavio i novi filer na bazi hijaluronske kiseline Esthelin koji se koristi na isti način kao i Restylan. Riječ je o prozirnom, bezbojnom gelu koji se upija kroz 3 do 6 mjeseci. Za razliku od resorptivnih (upijajućih) filera čije je djelovanje relativno kratkotrajno, drugu skupinu čine tra-

ESTETSKA MEDICINA

smislu upalnih čvorića, granuloma ili silikona uzrokovale su trajne defekte, asimetriju i ožiljke. Aquamid je pak sastavljen od 97,5% molekula vode uokvirenih sa lancima polimera te nije otrovan i ne izaziva alergijske reakcije. Imo brojne prednosti kao što su visoka elastičnost, stabilnost te neutralni pH. S obzirom da se starenje kože i pojava bora povezuju sa padom količine vode u tkivu, ovaj hidrogel čini se upravo prirodnim rješenjem za estetske korekcije jer vraća vodu tkivima. Koristi se za čitav niz estetskih i rekonstrukcijskih zahvata - povećanje usana, jagodica, brade, korekcije bora, injekcijska rinoplastika, korekcija prirodenih ili stečenih asimetrija ili udubljenja kože, korekcije nakon kirurških zahvata te korekcije ožiljaka. Nuspojave i komplikacije također su vrlo rijetke, slične onima koje se javljaju kod primjene Botoxa. Može se javiti prolazna bolnost, otok, crvenilo ili infekcija.

Sami sebi najbolji

Vrlo malo tretiranih osoba (manje od 1%) požalilo se na opipljive čvorove ili dugotrajanu oteklinu kao posljedicu kronične infekcije niskog stupnja. No, i komplikacije su se uspješno otklonile antibiotskom terapijom i nestale unutar godinu dana. Terapija Aquamidom nešto je skuplja od Botoxa ili Restylana, ali je zato učinak dugotrajan. Za 1 mL Aquamida potrebno je izdvojiti 4000 kuna.

Hijaluronski filer za muškarce

Unatoč još uvijek prisutnim predasudama, sve je više muškaraca u četrdesetima koji se javljaju estetskim kirurgijama kako bi očuvali svoju mladost. Iako je broj klijentica još uvijek veći od klijenata, vjeruje se da su muškarci potencijalno najveći korisnici usluga estetske kirurgije u budućnosti. S obzirom da oni postaju novi protagonisti u svijetu estetske kirurgije, u SAD-u je čak razvijen i poseban filer za muškarce. Riječ je o tipu hijaluronske kiseline koja je u fluidnijem stanju, a sadrži i anestetik zbog čega je postupak bezbolniji. Za sada se porast estetskih zahvata na muškarcima najviše bilježi u SAD-u gdje je ovaj trend i počeo. Prema statistici Američkog društva za plastičnu kirurgiju, u razdoblju od 2000. do 2005. godine, estetski zahvati na muškarcima povećali su se za 40%. Najčešći zahtjevi su upravo pomlađivanje lica, liposukcija i transplantacija kose. Za većinu muških klijenata estetski zahvati se svode na injekcije Botoxa koje su u 2006. godini u SAD-u bilježile povećanje od čak 233% u odnosu na 2000. godinu! Također, muškarci će se rjeđe od žena odlučiti na više invazivne postupke koji podrazumijevaju dulji oporavak i dugo izbjivanje s posla.

Naše vlastito masno tkivo ipak je najbolji materijal čak i za tremane pomlađivanja lica. Ako se masno tkivo ispravno uzima i primjenjuje, djeluje kao prirodni, dugoročni filer. Tehniku injiciranja vlastitog masnog tkiva usavršio je i

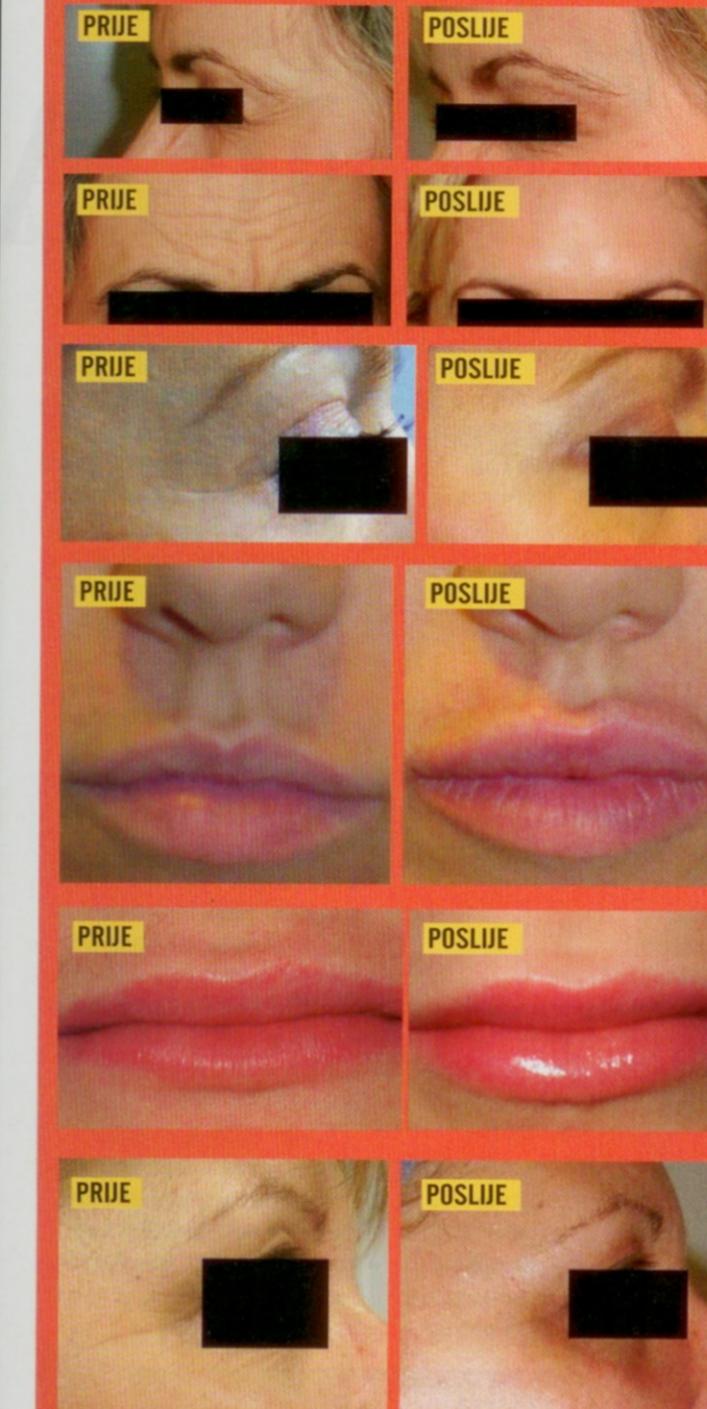
popularizirao Sydney R. Coleman 1987. godine. Najprije je na taj način rješavao defekte nastale nakon liposukcije, a potom je tehniku počeo koristiti za brojne druge estetske namjene. Lipofiling se danas primjenjuje s ciljem povećanja usana, korekcije bora, ožiljaka te raznih izobličenja, no također je vrlo uspješan u pomlađivanju cijelog lica (tzv. volumetrijski facelift). Masno tkivo uzima se posebnim tankim cjevčicama (kanilama) sa područja kao što su trbuš, unutarnja i vanjska strana natkoljenice te unutarnja i prednja strana koljena. Prije ubrizgavanja u područje koje želimo tretirati, masne stanice se posebno pripremaju.

Ugodno grjanje

I u ovom slučaju su moguće komplikacije i nuspojave, no također su prolazne i nisu teške. Tako se mogu pojavit podljevi, privremena utrulost, infekcija, asimetrija te resorpcija (upijanje) transplantiranih stanica. A učinak je fantastičan - nakon volumetrijskog faceliftinga dolazi do poboljšanja prokrvljenosti, elasticiteta i napetosti kože lica, pa ono poprima nekadašnji mladalački izgled. Cijena ovakvog postupka u velikoj mjeri ovisi o postupku, pa se tako kreće od 6 do čak 20 tisuća kuna.

I na kraju posljednja, ali ne manje važna tehniku koja može pomoći u pomlađivanju lica bez skalpela je radiage. Riječ je o radiofrekventnoj tehnologiji koja stvara električnu struju te na taj način

TRETMANI

BOTOX

Koristi se botulinum toxin tip A, a daju se injekcije Vidljivi učinci: nakon 1 do 3 dana, a ponekad nakon 7 do 12 dana Trajanje učinka: prosječno 4 do 6 mjeseci Nuspojave: bol ili pojava podljeva krvi na mjestu uboda, protuzna glavobolja. U nekim slučajevima može doći do privremene slabosti susjednih mišića zbog čega kapci na kraće vrijeme mogu biti spušteni ili se javi prolazna asimetrija lica. Cijena: 2500 kuna

PREPARATI HIJALURONSKE KISELINE

Najpoznatiji su Restylan i Esthelin Vidljivi učinci: odmah Trajanje učinka: 3 do 8 mjeseci Nuspojave: prolazni otok, crvenilo ili tvrdota tretiranog područja Cijena: 1500 do 2800 kuna, ovisno o dozi i tipu proizvoda

AQUAMID

Poliakrilamidni hidrogel sastavljen od 97,5% molekula vode uokvirenih sa lancima polimera Vidljivi učinci: odmah Trajanje učinka: dugotrajno Nuspojave: prolazna bolnost, otok, crvenilo, infekcija. Manje od 1% tretiranih navodi čvorove ili dugotrajanu oteklinu kao posljedicu kronične infekcije niskog stupnja. Te komplikacije uspješno se liječe antibioticima. Cijena: 4000 kuna za 1 mL Aquamida

LIPOFILING

Korištenje vlastitog masnog tkiva u estetske svrhe Vidljivi učinci: odmah Trajanje učinka: dugotrajno Nuspojave: podljevi, privremena utrulost, infekcija, asimetrija, resorpcija transplantiranih stanica Cijena: 6000 do 20000 kuna ovisno o postupku

RADIAGE

Korištenje radiofrekventne tehnologije odnosno električne struje Vidljivi učinci: odmah, a rezultat se poboljšava kroz narednih 6 mjeseci Trajanje učinka: do godinu dana Nuspojave: kratkotrajno crvenilo nakon tretmana Cijena: 5000 kuna za cijeli postupak (3 tretmana i kontrolni pregledi)

stvara toplinu u dubljem sloju kože (dermisu) te potkožnom masnom tkivu. Zahvaljujući tome dolazi do postupnog obnavljanja kolagena zbog čega koža lica, vrata i dekoltea s vremenom vraća svoju elastičnost te postaje zategnutija. Manje bore počinju nestajati, a dubina i vidljivost onih jače izraženih se smanjuju. Postupak ne samo da nije agresivan već je bezbolan, a mnogi pacijenti ga opisuju čak kao ugodnu toplinu.

Primjenjuje se u tri odvojena tretmana koji se provode u razmacima od tri do četiri tjedna. Jedan tretman traje oko 45 do 60 minuta, a učinak se može uočiti već neposredno nakon prvog tretmana.

Crvenilo koje se pojavljuje na koži ne treba vas zabrinjavati jer najčešće nestaje nakon 2 do 6 sati, a ni u najtvrdokornim slučajevima ne traje više od 24 sata.

Rezultat se postupno poboljšava kroz narednih 6

DOKTOR U KUĆI br. 129 listopad 2008.

ESTETSKA KIRURGIJA

prof. dr. Zdenko Stanec

plastični kirurg,
KB "Dubrava",
Zagreb

Bolovi u leđima i velike grudi

Već dulje vrijeme imam probleme sa srednjim predjelom kralježnice i između lopatica, a ti su me problemi posebno počeli mučiti nakon poroda. Jako su mi se povećale grudi (3 broja) i to je djelomično uzrok mojim križoboljama. Zanima me bi li bilo pametno podvrgnuti se operaciji smanjivanja grudi? Koje pretrage trebam napraviti i pokriva li takav zahvat moje zdravstveno osiguranje (preko HZZO-a)?

Vesna J., Zagreb

Bolovi u leđima mogu biti uzrokovani prije svega promjenama na kralježnici ili se javljaju zbog slabosti leđne muskulature. Za dijagnozu je potrebno učiniti rendgenski snimak kralježnice, eventualno CT kralježnice, kao i pregled neurologa te fizijatra. Ako se isključe navedeni uzroci, bol u gornjem dijelu kralježnice može biti uzrokovana i izrazito velikim i teškim dojkama, ali kod starijih osoba. Operacija smanjivanja dojki naziva se reduksijska mamoplastika. Takav kirurški postupak izvodi se u općoj anesteziji. Prije operacije potrebno je učiniti mamografiju te potpunu prijeoperacijsku obradu koja je potrebna zbog anestezije. Smanjivanje dojki nije štetno po pacijenta, a indikacija za operaciju donosi se nakon razgovora sa svakim pacijentom. Ako nakon kliničkog pregleda, anameze i mamografske obrade postoje određene sumnje promjene na žlezdanom tkivu dojki, potrebno je napraviti biopsiju uz redukciju žlezdanog tkiva. U tom slučaju cijenu operacije pokriva HZZO. U svim drugim slučajevima postupak se ubraja u estetsku kirurgiju i može se izvesti na Klinici za plastičnu kirurgiju ili u poliklinikama gdje rade licencirani kirurzi za plastično rekonstrukcijsku i estetsku kirurgiju.

mr. dr. Bojan Ignatovski

estetski kirurg,
Daruvar

Kada na operaciju

Imam djevojčicu od 6 godina. Od rođenja ima klempave uši. Kada možemo planirati operaciju?

Jasna L., Bjelovar

Ako razmišljate o operaciji, bilo bi dobro da se vaša djevojčica operira prije početka školovanja čime biste izbjegli moguće neugodnosti zbog zadirkivanja okoline. Ako niste u mogućnosti, tada za operaciju birajte školske praznike.

doc. dr Sanda Stanec

plastični kirurg,
Zagreb

Ozlijedeni madež

Imam 28 godina i veći madež na leđima. Prije nekoliko dana primijetila sam krv na majici, a ne mogu se sjetiti jesam li ozlijedila madež. Ne vidim nikakvu ozljedu na leđima. Imam li razloga za zabrinutost?

Blanka I., Ludbreg

Brojni su rizični faktori koji dovode do maligne preobrazbe madeža i nastanka melanoma. Jedan od njih svakako je i trauma, odnosno ozljeđa madeža. Naravno da ozljeda ili dugotrajna iritacija madeža nije jedini čimbenik koji uzrokuje razvoj melanoma iz madeža. Sunčev zračenje, genetski čimbenici, tip kože te broj i izgled melanocitnih nevusa (madeža) najvažniji su rizični faktori za nastanak melanoma. Osobe sa svjetlijom bojom kože i plavim ili zelenim očima, zbog smajnje količine pigmenta jače su osjetljive na sunčev zračenje. Rizik je kod njih 12 puta veći u odnosu na tamnopute osobe. Isto tako, osobe koje imaju displastične (netipične) madeže, koje imaju sindrom displastičnih madeža ili kongenitalne (urođene) madeže imaju znatno veći rizik od melanoma u odnosu na ostalu populaciju. Otkrivanje i stalno praćenje osoba sa rizičnim faktorima te preventivno odstranjivanje sumnjičivih madeža osnovni je cilj prevencije nastanka melanoma. Otidite na pregled kod specijalista kirurga ili dermatologa koji će na temelju razgovora s vama i pregleda zaključiti je li potrebno preventivno odstraniti madež ili ne.

STOMATOLOGIJA

prof. dr. Hrvoje Brkić

stomatolog,
Stomatološki fakultet,
Zagreb

Neugodni zadah

Vrlo mi je neugodno razgovarati s ljudima zbog jakog zadata iz usta. Zube četkam i perem redovito, ali nema pomoći. Molim vas savjet.

Tena K., Dubrovnik

Neugodan zadah ili halitoza često je uzrokovani raspadanjem bakterija i ostateka hrane među Zubima. Raspadom bakterija u ustima nastaju smrdljivi sumporni spojevi. Međutim, zadah ne mora uvijek biti uz neki problem u usnoj šupljini, već u 20 do 30 posto slučajeva nastati zbog bolesti sinusa, pluća ili nekih probavnih organa. Predlažem da se savjetujete sa svojim stomatologom i specijalnim internistom kako bi se točno utvrdio razlog vašeg neugodnog zadaha.